

Anul III - Nr.23

Septembrie
2010

Apare lunar

Adresa
redacției:

Bulevardul 1 Mai nr.2,
Bl. J10 (parter)
Constanța (900130)
Telefon: 0341/176.415;
fax: 0341/176.416
e-mail: info@zmc.ro

CRONICA

METROPOLITANĂ

Publicație editată de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
Zona Metropolitană Constanța

Harta Zonei
Metropolitane

• Lumina

O altă
capacitate
pentru
administrație

Pag.7

Noi cărți
poștale
cu orașul
Eforie

în numărul viitor

În
curând

Personalitățile
comunității

Pag.8

detalii
în
pag.4

Proiecte, parteneriate și investiții în Zona Metropolitană

• Polul de creștere
Constanța

Proiectele
prioritare
în etapa
certitudinilor

Pag.7

• Educație

Nepăsarea
tulbură
apele la
inspectoratul
școlar

Pag.6

• Atitudini

Au, doctore,
mă doare

Pag.6

Ghidul privind criteriile pentru finanțarea proiectelor trebuie revizuit

Vasile Delicoti crede că e timpul ca Ghidul cu criteriile privind promovarea și implementarea proiectelor trebuie revizuit. Se face atâtea contestații și se aud atâtea nemulțumiri, încât e limpede că e nevoie de o regândire a acestor criterii. E o stare de lucruri care nu mai poate dura, situația de acum nu face altceva decât să tulbure apele, iar dezvoltarea localităților din mediul rural va întârzia, iar dacă punem la socoteală și protestul Asociației comunelor din România (A.Co.R.), o structură asociativă care reclamă faptul că statul nu ia în seamă propunerile sale, avem sub ochi imaginea unui tablou care dezvăluie birocracia și nepăsarea unor instituții

Vasile Delicoti, un primar interesat de problemele comunității

care sunt departe de realitatea din teritoriu. Când vorbește de proiecte și finanțări, primarul comunei Poarta Albă, Vasile Delicoti, se plânge de imobilitatea unor structuri, acuză mentalitatea funcționarească a unor instituții care nu au adus acel suflu mult așteptat de cei care investesc energie, timp și bani pentru întocmirea proiectelor. Comunitatea își cunoaște interesele, ea are nevoie, la Poarta Albă, de extinderea și modernizarea școlii. E nevoie de amenajarea unui spațiu pentru bibliotecă, un spațiu unde să funcționeze o sală de lectură. Elevii din mediul rural trebuie stimulați și încurajați, educația trebuie să fie cu adevărat o prioritate, să nu mai fie ca

până acum doar o lozincă. O inițiativă merită amintită: Consiliul județean Constanța acordă burse elevilor, la Poarta Albă 25 de elevi primesc, potrivit profesoarei Florentina Mangri, directoarea școlii, aceste burse. "E un program bun, primii trei elevi pe clasă, se bucură de aceste stimulente", precizează directoarea. Primarul Vasile Delicoti e alături de elevii comunității, ajută școala să aibă formații artistice, apropiind instructorii de școală și de căminul cultural, sprijină organizarea unor schimburi de experiență între școala din Poarta Albă și alte școli. Igienizarea școlilor s-a făcut din timp și în acest an, curtea școlii din comună a fost amenajată. Din păcate, sala de sport rămâne încă un proiect. Dacă întoarcem foaia ajungem la slăbiciunile Guvernului, un Guvern care nu a izbutit și nici nu sunt semne că va reuși să asigure finanțările de care mediul rural are nevoie în anul de grație 2010.

I.T.Antim

Un târg de turism unde au câștigat toți participanții

Participanții la ultima ediție a Bursei Litoral – Delta Dumării 2010 încă povestesc despre acest eveniment, aflat la cea de-a treia ediție. El a fost organizat de Asociația pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului Litoral – Delta Dunării și membrii săi. Evenimentul, găzduit de Pavilionul Expozițional Constanța, a cuprins următoarele secțiuni: Bursa – Litoral/ Balneo-Litoral/ Delta Dunării/ Business Travel. Să amintim că, în premieră, Bursa a organizat un concurs gastronomic internațional, prilej să descoperim măiestria celor din Asociația profesioniștilor în gastronomie – România ASPROGAST. Cei care au meritat au primit premiile Asociației Litoral. Expoziția de vinuri cu degustare a picat la timpul potrivit după o vară secetoasă. La Târgul de turism "Bursa Litoral –

Delta Dunării" au participat agenții de turism din toată țara, patronii hotelurilor de pe Litoral și din Delta Dunării, producătorii de vinuri, companiile de transport aerian care operează pe aeroportul M.Kogălniceanu

(Constanța) și companiile de dotări hoteliere.

Să nu uităm ceea ce în-deobște se povestește multă vreme: Balul Litoralului. Merită să subliniem că

organizarea acestui eveniment a avut parte și de sprijinul ministrului turismului. Credem că propunerile făcute de Corina Martin, președintele Asociației Litoral-Delta Dunării, ar putea fi un punct de plecare pentru o serie de proiecte. Scurt și cuprinzător: Târgul de turism a fost (și în acest an) o bună ocazie pentru promovarea experienței care a fost câștigată în ultimii ani de către Asociația Litoral – Delta Dunării, dezbaterile și ideile ce au animat aceste întâlniri vor fi, e o părere personală, un avantaj pentru toți participanții. Despre proiectele lor și despre piața turismului în 2011 vom găzdui, la rândul nostru, în paginile publicației opinii, experiențe, atitudini și, firește, informații de ultimă oră.

Pagină realizată de
Adi Crăciun

● Proiecte pentru Techirghiol

Primarul face mărturisiri complete

Vara s-a dus, măsurile de austeritate îi țin pe oameni tot mai apeoape de casă, speranțele nu le poți număra nici măcar pe degetele unei mâini, oamenii sunt tot mai îngrijorați. Vara s-a dus, dar asta nu îl împiedică pe primarul Adrian Stan să gândească un set de proiecte care să aducă un alt aer pentru localnici și pentru turiștii care vor ajunge în vara lui 2011 la Techirghiol. Primarul are câteva idei și se gândește la amenajarea unor alveole care să fie concesionate de către investitorii dispuși să pună ban lângă ban pentru ca în zonă să apară spații dotate cu tot ce trebuie (sezlonguri, dușuri, grupuri sanitare). "E nevoie, spune primarul Adrian Stan, de o zonă comercială în centrul orașului, trebuie să aibă o altă față centrul civic. Pentru ca să putem vorbi de o schimbare radicală trebuie să reabilităm și să reamenajăm zona centrală. E nevoie de o altă arhitectură. Turiștii care vor ajunge în vara viitoare la Techirghiol trebuie să găsească debarcaderele refăcute, atât pe malul lacului Techirghiol, cât și înspre Eforie Sud, avem nevoie de o ambarcațiune de agrement, un vaporas care să-i îmbie pe turiști la o călătorie.

Ne gândim la hidrobiciclete și la câteva bărci cu vâsle. Ar fi o ispită pentru amatorii de spectacole să amenajăm un amfiteatru cu o scenă care să plutească pe lac, să putem organiza în aer liber spectacole și concursuri în sezonul estival".

Mioara Ologu

- Înfrățire între Cumpăna și Beer Tuvia

Cumpăna caută investitori și oportunități pentru dezvoltare

Cumpăna e la doi pași de Constanța și putem vorbi, în acest caz, și de un privilegiu. Asta și explică, nu-i așa, de ce localitatea înregistrează în viața ei atâtea evenimente. Mai bine spus, la Cumpăna se întâmplă câte ceva în fiecare zi. După ce Consulul general al Chinei a fost invitat aici să vorbească despre înfrățirea unei comunități din China cu comuna Cumpăna, e vorba de o localitate unde chinezii au construit cel mai dezvoltat Parc Agricol, iată că zilele trecute la Cumpăna s-a încheiat un acord de înfrățire cu localitatea Beer Tuvia din Israel. Incurajată de invitații și bucuroasă că le poate da localnicilor încă o veste bună, Mariana Gâju, primarul comunei, ne-a declarat că înfrățirea și colaborarea cu alte localități ori asociații din țară ori de peste hotare rămâne o oportunitate câtă vreme ea se face cu scopul de a obține sprijin pentru dezvoltarea și modernizarea localității, Cumpăna având nevoie de investiții și de investitori care să aducă noi locuri de muncă și o altă perspectivă unei comune care caută oportunități pentru tineri.

Să amintim aici că în delegația din Beer Tuvia s-au aflat primarul Dror Shor, viceprimarul Sholomo Shamy și Schimi Moshe, membru în Comitetul de conducere al Asociației primarilor din Israel.

Veniți să vadă și să cunoască localitatea Cumpăna, să aibă discuții cu reprezentanții administrației publice locale și cu șefii unor instituții, oaspeții au rămas la Cumpăna timp de trei zile. Acordul de înfrățire a fost semnat vineri 20 august, la sediul primăriei.

În aceeași zi, pe scena Casei de cultură din Cumpăna, delegația din Israel a fost invitată să aplaude un spectacol susținut de Ansamblul de dansuri populare Româncuța și Mugurașii Cumpenei, cărora li s-au alăturat elevii școlii de dans sportiv "Laura și Laurențiu Bogorodea".

Gabriela Gogonea

Apel pentru un gest de solidaritate

Trăim timpuri când copiii defavorizați din mediul rural au nevoie de ajutor, nu mâine, ci acum. Sunt familii care abia fac rost să le pună ceva pe masă copiilor în fiecare zi, ce să mai spunem de igienă? Sunt cazuri când ei au parte de o singură masă pe zi. World Vision, care a aniversat în această lună, 20 de ani de la înființare, face un apel să dăruim o speranță copiilor defavorizați din mediul rural. Din acest apel am reținut că "hrana lor este foarte puțin variată și de cele mai

multe ori pe masa lor vezi doar cartofi și fasole, pâine și fructe,

copiii sunt subnutriți și flămânzi. În multe familii din mediul rural părinții nu au resursele finan-

ciare necesare pentru a le asigura copiilor minim de rechizite de care au nevoie copiii la început de an școlar. Sunt destule cazuri când părinții copiilor cu dizabilități nu pot să acopere tratamentul medical necesar recuperării lor. Orice ajutor venit la timp, adică azi, este binevenit, el va aduce un strop de lumină și de alinare în familiile atât de încercate în aceste vremuri care ne fac să tresărim la fiecare pas și să ne gândim că un gest de mărinimie poate deveni într-o clipă un tulburător gest de solidaritate.

Isabela Iorga

Fiul lui Ion Creangă a fost printre antreprenorii Cazinoului din Constanța

Cazinoul din Constanța este, se știe, un simbol pentru oraș. În anii 1880, când era doar o baracă de scânduri, instalată pe Bulevard (pe locul cazinoului actual, construit după trei decenii), intrarea se făcea pe bază de abonament sau cu bilete cu preț variabil.

Exploatarea Cazinoului a fost concesionată

de primărie unor antreprenori privați. În 1902, printre antreprenori s-a aflat și căpitanul C.I. Creangă, unicul fiu al povestitorului de la Humulești. Despre starea Cazinoului, despre trecutul și viitorul său vom publica un reportaj mai amplu în curând.

prof. Ioan Popișteanu

O comunitate mică, dar cu ambiții mari

A căzut cortina pe cea de-a treia ediție a Festivalului de muzică ușoară pentru copii și tineri, concurs găzduit de comuna Lumina. Anul trecut, după cum ne-a precizat Valentina Burdujea, au participat mai bine de 100 de concurenți.

În acest an s-au înscris peste 80, dar poate că edificator nu este numărul concurenților, ci talentul. Trebuie să subliniem ambiția primarului Dumitru Chiru, un gospodar care știe ce are de făcut, cu toate că, asta o știm cu toții, ultimele măsuri de austeritate luate de Guvern au fost o piatră de încercare. Cu toate acestea, comunitatea a găsit o cale să continue ceea ce a în-

ceput. Concursul, unul interjudețean, este o mândrie pentru localnici, el este tresărirea de orgoliu a unei comunități mici, dar cu ambiții mari.

Printre câștigătorii din Constanța se numără: Scupra Elisa Eleni – mențiune, Dragu Andreea Cristina – trofeu, Isac Erika – premiul I, Bălăceanu Alina Elena – premiul special, Marinciu Delia Andreea – premiul special, Băluță Claudiu Alexandru – premiul I, Caragea Bogdan Robert – premiul III, Leonte Alexandra – premiul special, Antonica Diana – premiul I, Dicianu Cristiana – premiul II, iar din Techirghiol, Bursova Roberta Cristina – mențiune.

Angela Nazăru

Reabilitarea și extinderea spațiilor verzi din zona parc Tăbăcărie

În 12 luni trebuie să fie implementat Proiectul privind "Reabilitarea și extinderea spațiilor verzi din zona parc TABACARIE – Expoflora din municipiul Constanța". E vorba de o finanțare nerambursabilă în valoare de 981.798,44 lei. Proiectul face parte din Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi.

Ruxandra Bădică

Proiecte, parteneriate și investiții în Zona Metropolitană

Cred că e momentul potrivit să insistăm asupra proiectelor și investițiilor din Zona Metropolitană Constanța, e momentul să amintim, fie și pe scurt, agenda de lucru a zonei amintite. Vorbind de proiecte trebuie să amintim de Polul de creștere Constanța, se cuvine să subliniem rolul lui și să aducem în atenția cititorilor noștri, pe lângă investițiile despre care am amintit în paginile publicației, alte proiecte, unele deja conturate, iar câteva aflate, cum se spune, în lucru. Despre lărgirea șoselei dintre Mamaia și Năvodari am pus la dispoziția cititorilor detalii. Pentru că veni vorba de Năvodari trebuie să scriem că primarul Nicolae Matei are câteva proiecte mult așteptate atât de localnici, cât și de turiști. Parteneriatul cu sucursala Năvodari a S.C.SIND România, iată o informație de dată recentă, furnizată de către dl. Ștefan Matei, directorul Taberei Năvodari. Acest

parteneriat aduce noi locuri de muncă în zonă. Primarul orașului Năvodari, Nicolae Matei, spunea la prezentarea Polului de Creștere Constanța că primăria a făcut expertiza tehnică privind lărgirea podului din apropierea orașului, tot domnia sa vorbea de necesitatea construirii unei pasarele în dreptul Taberei de la Năvodari, de un pod peste canal, să existe o nouă legătură între oraș și comuna Lumina.

În acest fel, e o părere împărtășită și de alți participanți la întâlnirea de la Mamaia, va fi pusă în valoare zona amintită, existând semne că ea ar putea deveni într-o bună zi o zonă turistică, una care ar putea să aibă un potențial pe care acum doar îl bănuim. Sunt proiecte, pentru unele există soluții și argumente, pentru altele se caută investitori.

Instabilitatea legislativă și fiscală, schimbarea regulilor în timpul jocului sunt câteva pietre de încercare,

ele sunt însoțite de câteva întrebări cărora ministerele trebuie să le acorde atenție și, mai mult, trebuie să le dea un răspuns. Din câte știu, primăria Poarta Albă are o strategie pentru dezvoltarea comunității, această strategie vizează construirea unor poduri peste canalul Dunăre-Marea Neagră, proiectul e îndrăzneț, el poate fi viabil, numai că, în acest caz, trebuie să se implice și Ministerul Transporturilor. La Techirghiol vor fi promovate câteva proiecte turistice. "Să redescoperim Techirghiolul" e un plan investițional

care are drept țintă, printre altele, creșterea cu peste 10 la sută a numărului de turiști în următorii patru ani. Amenajarea unui debarcader pe malul lacului Techirghiol și implementarea proiectului privind Parcul terapeutic lângă Sanatoriul balnear și de recuperare sunt, iată, obiective care dau o altă perspectivă Zonei Metropolitane, zonă care înregistrează de la an la an un ritm de dezvoltare pentru care nu trebuie să facem risipă de cuvinte câtă vreme el se vede cu ochiul liber.

Adrian Crăciun

Ce gen de campanii consideră voluntarii World Vision că trebuie să fie create și derulate în actualul context social din România?

Isabela Ștefan Iorga – specialist relații publice și coordonator de voluntari: "Aproximativ jumătate din cei 18 voluntari World Vision care au participat la trainingul de la Bușteni, consideră că situațiile de urgență reprezintă domeniul care necesită cea mai puternică implicare a voluntarilor în momentul de față. Prin situații de urgență, voluntarii se referă atât la situațiile apărute în cazul unei calamități naturale cât și la cazurile sociale disperate care solicită sprijin de urgență pentru sănătate și educație. Următorul domeniu pentru care voluntarii doresc să strângă fonduri este sănătatea, apoi urmează educația, performanța și mediul.

"Cred că cea mai importantă este cea de informare a oamenilor în situații de urgență" – Tobă Ștefania, 20 de ani, voluntar WW Cumpăna. "În situația noastră națională, voluntarii trebuie să se implice aproape brutal în campanii de urgență. Trebuie să se mobilizeze rapid și să intervină

într-o problemă punctuală, nu să lupte pentru o cauză care este din start înăbușită de politică și interese – cum ar fi domeniul sănătății și mediul. Dacă salvezi o viață contează mai mult decât multe cuvinte de bine spuse în vânt..." – Sabin Iorga, 24 ani, voluntar WVR Constanța.

"Cele mai importante campanii sunt cele organizate pentru situații de urgență. Voluntarii trebuie să fie pregătiți pentru orice eveniment. Să acționăm prompt și sigur. Voluntarii trebuie să fie activi și să răspundă

cu mult tact și devotament. Cea mai bună campanie de strângere de fonduri de până acum a fost pentru mine cea în care un băiat care suferea de o boală ereditară a fost ajutat cu bani să meargă în străinătate și să primească un tratament care să îl ajute să aibă o viață lungă" – Elena Rotariu, 23 ani, voluntar WVR Constanța.

"O campanie axată pe sănătate ar fi una benefică și eficientă, cu rezultate vizibile. Având în vedere că sistemul sanitar e precar, implicarea directă a voluntarilor ar mai îmbunătăți părerea oamenilor și implicit dezvoltarea unei mentalități de înțajutorare" – Cătălina Tobă, 22 ani, comuna Cumpăna.

"Cred că cele mai importante sunt campaniile de strângere de fonduri organizate în sănătate, pentru că înainte de toate este foarte importantă sănătatea unui om, mai

ales dacă este vorba despre unii copii. Iar atunci când contribui cu ceva la salvarea vieții unui om, tu, ca voluntar, te simți mulțumit sufletește" – Stan Cornelia, 16 ani, voluntar WVR Constanța

"Cred că ar trebui făcute campanii pe sănătate deoarece acest domeniu de activitate este într-o stare jalnică și trebuie remediată situația din România, unde mulți oameni mor nevinovați sau se îmbolnăvesc în spital, fără voie" – Cristina Ispas, 24, voluntar WVR Constanța.

"Problema care are nevoie de mai multă atenție din partea noastră a voluntarilor, la momentul actual, cred că este educația, după părerea mea. Nu doar o educație realizată în școală, ci o educație civică, despre individ și problemele pe care le întâmpină în societatea modernă. Modul prin care puteam obține asta este informarea copiilor" Nicoleta Băjenaru, 18 ani, voluntar WVR din Cumpăna.

Isabela Iorga

Școala și comunitatea

În urmă cu câteva zile, Liceul teoretic Ovidius din Constanța a găzduit conferința "Rolul părintelui și al comunității în creșterea calității educației în învățământul preuniversitar (ediția a III-a). Organizatori: Federația Națională a Asociațiilor de Părinți – învățământul preuniversitar – Fundația Clubul părinților Plus D în parteneriat cu inspectoratul școlar, primăria municipiului Constanța, Universitatea Ovidius, Colegiul național Mircea cel Bătrân, Colegiul național pedagogic "C.Brătescu", Fundația cultural științifică Concord, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, filiala Medgidia.

Spațiul tipografic nu ne îngăduie să insistăm asupra proiectelor puse în discuție (asupra lor vom reveni). Vom spicui din intervențiile invitaților, cei care au făcut o evaluare a educației din învățământul preuniversitar. Gazda acestei întâlniri, dl. Adrian Topor, i-a salutată pe invitați, unii dintre ei sosiți la Constanța de la peste 600 de kilometri, dl. Topor a mărturisit că nu îi este greu să își găsească vorbele, pentru că discutăm aici de școală și de comunitate. Ne propunem să arătăm că Fundația Națională a Asociațiilor de părinți vrea să miște ceva. La dezbateri, să nu uităm, a fost prezentă și Mihaela Dună, președintele federației amintite. Să-i ascultăm pe câțiva dintre participanți.

Decebal Făgădău,
viceprimarul
municipiului Constanța:
"Să terminăm renovarea
Liceului Mircea cel Bătrân"

"Le mulțumesc celor care au organizat această dezbatere. Iată, Constanța a găzduit, zilele trecute, Congresul Învățătorilor din România, acum organizează încă o dezbatere privind educația, o prioritate pentru părinții elevilor și pentru comunitate. Vă rog să-mi permiteți să vă transmit salutul primarului Radu Mazăre... Mama este educatoare. Le rămân recunoscător părinților, și ca mine sunt destui în această sală, pentru că mi-au format un mod de gândire și de viață. Si acum îmi ador părinții. Văd cât de important este rolul părinților. Să nu-i uităm și să le fim recunoscători pentru ca să nu ajungem ca ministrul educației să vorbim de viteza mâinii, să nu ajungem să vorbim ca europarlamentarii de "succesuri", să învățăm să ne prețuim valorile naționale. Mama mea se întristează când primește fluturașul de salariu, dar se bucură atunci când e la școală lângă copii. Cred că trebuie să subliniez un lucru: trebuie să avem un mare respect față de părinții noștri spirituali. Mă bucur că pot să-i dau o veste bună d-lui director de la Liceul Mircea cel Bătrân, acolo unde am făcut școală: sper să terminăm cât mai repede renovarea liceului".

Vlad Maxim:
"Școala s-a născut
în pridvorul bisericii"

Vlad Maxim, reprezentantul Arhiepiscopiei Tomisului: "Cuvântul meu cu acest prilej: vă împărtășesc bucuria și emoția că sunt aici și pentru că vorbim de rolul părinților și al comunității privind educația. Cred că un rol aparte revine bisericii în pridvorul căreia s-a născut școala. În ultima vreme biserica și-a asumat rolul în educație. Avem câteva proiecte: "Hristos împărtășit copiilor", "Alege școala!", ultimul proiect vizează diminuarea abandonului școlar, îndeosebi pentru școlarii rămași fără supraveghere. Arhiepiscopia Tomisului a fost implicată în câteva activități și pot să vă spun că proiectele noastre s-au bucurat de un real succes. Biserica are rolul ei bine definit. Cred că întâlnirea de acum ne va prilejui tuturor o scurtă meditație".

Aurel Papari:
"Vă mulțumesc pentru
ceea ce faceți
și pentru că nu obosiți"

Aurel Papari, rectorul Universității Andrei Saguna: "Stimate gazde, vă mulțumesc pentru ceea ce faceți,

pentru ce ați făcut azi. Învățământul superior, se știe, este beneficiarul eforturilor pe care le faceți dumneavoastră. Noi simțim calitatea educației pe care o faceți elevilor. Simțim și criza, simțim că nu reușiți să aduceți la nivelul pe care îl doriți această educație. Vă mulțumesc că faceți asta și că nu obosiți. Motivele pentru că nu reușiți întotdeauna nu vă sunt imputabile dumneavoastră".

**"Să fie invitați și
oamenii de afaceri"**

Directorul unei școli din Turcia: "Împreună cu cei din Constanța am demarat în ultimii doi ani de zile câteva proiecte importante, am organizat vizite și întâlniri. Aveți o Asociație a părinților bine dezvoltată. Mă bucur că Federația Națională a Asociațiilor de Părinți beneficiază de sprijin din partea U.E. Pentru un absolvent de liceu este importantă alegerea carierei. Aș face o propunere: să aveți invitați la următoarele întâlniri și oameni de afaceri, să existe un parteneriat, să ajute și ei. O altă propunere: ar fi bine ca la dezbateri de genul acesta să fie invitați și reprezentanții elevilor. Li privește și pe

ei ceea ce se discută aici. Aici se discută despre ei. Noi suntem pentru ei un sprijin. De aceea e bine să vină aici, să ne explice cum gândesc și noi să le sărim în ajutor.

**"Doar cancanul
și scandalul"**

Consiliul Europei acordă o mare atenție asociațiilor de părinți. Părinții reprezintă ca organizație națională un partener. Proiectul "Tineret în acțiune" ar trebui să fie privit cu atenția cuvenită. România are o rată mică de absorbție. Nu e vina UE, ci a noastră. Nu avem capacitate de absorbție. Se știe, sunt diferențe între Medgidia și Constanța, imaginați-vă ce diferențe de cultură și civilizație sunt între Germania și România. Vrem să sprijinim proiectele și programele dvs. dar inițiativa trebuie să vă aparțină, trebuie să vă implicați. Copiii se gândesc ce vor face după ce ies din școală. Societatea civilă ar trebui să fie mai activă și să intervină. Să lăsăm cluburile și Bingo, să ne apropiem de centrele info din casele de cultură. Federația Națională a Asociației de Părinți este o organizație reprezentativă, e bine că există, sunteți o forță, dar nu stați cu capul plecat, pentru că e ministrul cutare... să depășim bariera că suntem estici... Nouă ne place cancanul... scandalul... Copiii sunt încărcăți negativ cu grijile părinților".

* * *

E limpede, școala se află în fața unor noi provocări, se află în fața unor proiecte. Tinerii au nevoie de sprijin, simțind acest sprijin tot timpul tinerii prind, nu-i așa?, curaj, simt că apele învățământului se vor limpezi într-o bună zi și, în acest caz, se pot orienta mai ușor, pot lua decizii privind cariera lor în viață. Comunitatea rămâne, și ea, un sprijin, parteneriatele cu mediul de afaceri pot fi benefice și pentru unii și pentru alții. Pentru proiecte și pentru parteneriate trebuie să existe disponibilitate. Si responsabilitate. Fiecare oportunitate trebuie folosită la timpul potrivit, adică azi.

**Pagină realizată de
Iulian Talianu**

● Atitudini

Au, doctore, mă doare

Medicii de familie au început să își facă, în ultimele zile, calcule. Un medic cu care am discutat mult și bine spunea că, mai nou, coplata va ruina sistemul medical din mediul rural, acolo unde sărăcia a adâncit prăpastia. Ce spune medicul: "Eu am 90 la sută din venituri de la Casa de asigurări, așa că n-aș vrea să le aplic, Doamne ferește, coplata. Oamenii cu pensii mici se vor lipsi. Nu vor mai putea să își cumpere medicamente, iar dacă omul ezită să mai treacă pragul dispensarului poți să pui lacătul la ușă. În mediul rural, spune medicul, sunt puțini salariați și în situația asta începi să te gândești că nu poate fi decât mai rău decât până acum".

Coplata, e limpede, nu face altceva decât să provoace un soi de neliniște care îi va îndepărta pe medici de dispensarele din mediul rural, o zonă care se află de câțiva ani în criză de cadre medicale. Medicii abia izbutesc să asigure asistența medicală de care are nevoie comunitatea. Mai grav, în mediul rural sunt dispensare care apelează la o singură asistentă medicală, iar distanța dintre localități rămâne, veți fi de acord cu noi, o piatră de încercare. Vine toamna și vremurile sunt cum sunt, vremea va fi și ea o piedică, sunt localități unde mijloacele de transport ajung cum ajung, așa că pe locuitorii comunităților din mediul rural îi așteaptă evenimente pe care nu ne încumetăm să le anticipăm. Sunt localități unde farmaciile nu pot rezista nici măcar o lună. Medicii stomatologi riscă și investesc bani și timp, încercând să își facă meseria, o meserie de care oamenii au nevoie, 24 de ore din 24. Numai că vine o zi, ziua când medicul trage linie și descoperă că eșecul nu poate fi evitat și atunci trage oblonul. Primarii caută soluții, sunt dispuși să le ofere medicilor facilități, unii chiar s-au ținut de cuvânt și au acordat facilitățile promise, numai că medicii stomatologi nu s-au uitat la facilități, au socotit banii investiți și atunci când au văzut că pierderea este mare, iar investiția nu a meritat toată osteneala și-au dat seama că statul nu-i încurajează. În mediul rural e multă suferință când vine vorba de durerile de măsele!

Elena Pricop

● Educație

Nepăsarea tulbură apele la inspectoratul școlar

Elevii de la școala nr.18 nu vor trece pragul în patru săli de clasă, cu toate că reparațiile curente au fost finalizate la timpul potrivit, adică încă din vară. Inundațiile care s-au abătut peste oraș au distrus tot ceea ce era pregătit pentru noul an școlar. În cele patru clase apa a avut peste un metru și cum n-au fost bani pentru încă o intervenție? Școala nr.18 din Constanța se afla, în urmă cu câteva zile, în așteptarea fondurilor pe care ministerul educației le tot amână, elevii sunt nevoiți să își prelungească vacanța, în timp ce părinții sunt într-o derută despre care au ce povesti. Dar cine îi ia în seamă?

Directorul școlii, Viorel Cioricănu, este un cadru didactic despre care am auzit numai cuvinte de laudă, atât în școală, cât și în rândul colegilor de la inspectoratul școlar, dar starea de lucruri de acum îl depășește. Situația de la școala nr.18 e cunoscută la inspectoratul școlar, numai că sprijinul mult așteptat vine greu, întâlnirile comisiei paritare și alte ședințe unde îndeobște se iau decizii privind soarta învățământului constănțean sunt amânate când nu te aștepti, comasările de până acum n-au limpezit apele, inspectorii sunt bulversați și în birourile instituției se simte o tensiune despre care

într-o bună zi se va vorbi fără reținerile de acum, dacă nu cumva vom fi puși în fața unor dezvăluiri. Ministerul, deși a fost înștiințat de starea de lucruri, una precară, n-a avut reacția pe care cadrele didactice o așteaptă.

Credem că avem de-a face cu o mentalitate ciudată, o mentalitate care persistă. Și în sprijinul acestei afirmații ne oprim la un exemplu pe care îl avem la îndemână: școlile din Amzacea, unde lucrările au fost abandonate, cu toate că investițiile sunt începute de mai bine de un an! Asta și explică, e o părere personală, de ce sunt tulburi apele la Inspectoratul școlar.

Copiii se adună pe un deal în jurul unui foc mare având pregătite de cu o zi înainte niște coșulețe împletite din nuiele și în interior umplute cu paie și puse pe un suport cu o prăjină; li se dă foc și strigă: "Orăcălia, Lia/Orăcălia, Lia"

După ce se arde conținutul din coș, copiii aleargă spre casă săltând când pe un pi-

Orăcălia

cior, când pe celălalt, aducând în mână prăjina și câțiva tăciuni aprinși. A doua zi aceste resturi se așează de către gospodină în cuiarul pășărilor pentru a cădea cloști și a scoate pui mulți. De asemenea, ele împart de lăsată secului bucate, tot cu scopul de a

avea cât mai multe cloști și de a li se înmulți păsările. Astăzi s-au improvisat și unele versuri umoristice ca: "Orăcălia, Lia/Arde Căcălia!/A sărit Galița,/S-a aprins și Gârlița;/S-a trezit și Coșlugea;/S-a aprins și ipnița;/Si-au sărit mic și mare să stingă,/Dar focul tot mai mult se-ncinge.Orăcălia, Lia,/Orăcălia, Lia!

prof. Dumitru Galavu

Când trebuie trimiși copiii la spovedanie

A început școala și trebuie, asta e viața, să privim cu alți ochi adolescența. E o perioadă delicată și dificilă. Preoții, spre exemplu, cred că părinții ar trebui să își trimită copiii de la o vârstă fragedă la spovedanie, taină în cadrul căreia preotul poate anticipa apariția unor vini și, în consecință, le poate preveni din timp. La această vârstă problemele trebuie privite cu atenția cuvenită, e bine să nu cădeți în plasa sintagmei "copilului meu nu i se poate întâmpla niciodată așa ceva!"

Problemele, se știe, nu dispar de la sine, iar dacă vine vorba de consumul de droguri e bine să nu amânăm rezolvarea unor situații. Educația se face prin organizarea programului de studiu, se impune ca adolescența (sunt atâtea tentații) să fie supravegheată discret, iar supravegherea trebuie făcută cu tact și abilitate, adoles-

cenții trebuie apreciați și încurajați, pentru inițiativele lor. Cu toate acestea, părinții trebuie să evite, "încrederea oarbă" în copiii lor, e recomandabil ca din când în când părinții să facă o evaluare a rezultatelor. Nu dăm rețete și lecții, dar asta nu ne împiedică să vă sesizăm că nu trebuie să gândim așa: "se descurcă el", nu trebuie să ne sesizăm spunând "Nu mai am timp pentru copil, serviciul îmi ocupă toată ziua". Nu tragem de mânecă pe nimeni (deși în viață sunt situații când se impune!) dar se cade să dovedim înțelegere și să luăm în seamă avertismentele venite din partea școlii ori din preajma vecinilor mai cu seamă când ele vizează unele schimbări în comportamentul adolescenților. Când spunem schimbări, ne gândim la fumat ori la consumul ocazional de alcool. Rezultatele școlare trebuie, și ele, analizate

cu atenție, carnetul de elev trebuie privit tot mai des, iar cel puțin o dată pe lună părinții trebuie să aibă o discuție cu dirigințele ori cu alte persoane implicate în educația și instruirea copilului. Nu vă plictisiți cu sfaturi, dar credem că este nimerit să vă amintim că e bine să priviți cu atenție experiența și recomandările persoanelor de vârstă a treia. Evitați să dramatizați greșelile copilului, există riscul ca el să comunice tot mai puțin cu familia. Vorbiți cu el, copilul e bine să fie informat și pregătit, nu ezitați să abordați și chestiuni ce țin de educație sexuală, dar și de pericolul (și ce pericol) de consumul de droguri. Despre acest pericol vom scrie pe larg în numărul viitor, apelând la informațiile și recomandările dintr-un proiect privind formarea profesorilor în prevenirea consumului de droguri licite și ilicite.

Mihai Solomon

● Polul de creștere Constanța

Proiectele prioritare în etapa certitudinilor

Nu e ora bilanțului, dar asta nu ne împiedică să le reamintim unora că Polul de creștere Constanța are o listă cu proiecte, unele dintre ele în evaluare, altele elaborate, vorbind de aceste proiecte nu facem altceva decât să facem un inventar cu investițiile care vor marca viața comunităților din Zona Metropolitană. Noile investiții vor aduce și noi locuri de muncă, sunt obiective de interes pentru localități și pentru administrație, pentru viața oamenilor în următorii ani.

Centrul multifuncțional de turism balneo-fizioterapie din Techirghiol este o investiție care va scoate, e o certitudine, la lumină orașul Techirghiol, o localitate care are nevoie de un impuls pentru a redeveni ceea ce turiștii și localnicii așteaptă de ceva vreme. Orașul Ovidiu, un oraș ce pare că nu a încremenit în trecut, va pune la dispoziția localnicilor o șansă și mai multe locuri de muncă. Aici va apărea un Centru productiv meșteșugăresc pentru

susținerea activităților turistice și de agrement. Încă un semn că administrația din localitate este preocupată de investiții. La Lumina, o localitate care are nevoie de proiecte și investiții, vom vedea într-o bună zi EXPO-AGRO-PARC Lumina, proiect ce va revitaliza într-o bună măsură viața comunității.

Restaurarea și reamenajarea promenadei și a spațiilor verzi din Zona Vraja Mării – Cazino-Portul Tomis, restaurarea și reamenajarea integrată a Zonei istorice – Piața Ovidiu, amenajarea integrată a Zonei de acces în Portul Turistic Tomis și Plaja Modern, reabilitarea și punerea în valoare a Termelor Romane sunt câteva obiective a căror prioritate o privim cu atenția cuvenită, pornind de la responsabilitatea pe care, la rândul nostru, o investim când elaborăm aceste proiecte. Ultima întâlnire de la Mamaia, acolo unde au fost invitați primarii localităților din Zona Metropolitană și oamenii de afa-

ceri, partenerii noștri și reprezentanții Polilor de creștere din țară, ne îndreptățeste să credem că facem o treabă bună, punând cap la cap idei și inițiative, propuneri și strategii, în majoritatea cazurilor făcute de locuitorii și consiliile locale din Zona Metropolitană. Pornind de la această strategie sunt convins că vom impune Zona Metropolitană ca un centru multifuncțional competitiv, credem că prin aceste proiecte înfăptuim o dezvoltare durabilă a întregii zone. Mai mult, căutăm mereu soluții pentru reducerea discrepanțelor dintre localitățile care compun polul de creștere. Strategia de dezvoltare a zonei amintite și investițiile sunt, îmi place să cred, semne clare că infrastructura și serviciile se vor îmbunătăți, iar Planul Integrat de Dezvoltare (cu toate proiectele prioritare) este o dovadă că am făcut un pas hotărât către o nouă etapă, etapa certitudinilor.

Ani Merlă

● Româncuța din Cumpăna

Aplauze pe merit

I-au văzut mulți spectatori, pot să număr scenele pe degetele câtorva mâini, e vorba de Ansamblul Româncuța din Cumpăna. E vorba de un ansamblu cu o frumoasă carte de vizită, cu toate că a fost înființat în urmă cu numai cinci ani. Dansatorii din Cumpăna au fost în Germania, Franța, Turcia, Bulgaria și Polonia, ca să amintim doar câteva țări. Ansamblul Româncuța a început să iasă în lume sub presiune, așa cum se întâmplă în multe cazuri la Cumpăna, localitatea unde, în fiecare an, pe scena casei de cultură se înregistrează câteva evenimente culturale, evenimente organizate de Consiliul local și de primarul Mariana Gâju, semn că unde există pasiune și motivație tinerii se adună pe scenă fără să se facă tabele. Instructorul Constantin Olteanu a fost și a rămas un sufletist, dornic de dans, de aplauze și de recunoaștere. Fire modestă, instructorul Olteanu nu se lăuda, ci spunea că mândria muncii lui este Alexandra Andrei, o solistă vocală care abia a împlinit 14 ani. În fiecare săptămână dansatorii se întâlnesc de trei ori pe scena casei de cultură. Instructorul Olteanu nu se îmbată cu apă rece, știe că e nevoie de tenacitate și perseverență pentru a rămâne în atenția spectatorilor. Nu vrea să fie dezamăgit într-o bună zi. A pregătit o pepinieră și așa s-a născut "Bobocii Cumpenei", o echipă de dansatori cu elevi din clasele I-IV. Echipa din clasele IV-VIII a numit-o "Mugurașii Cumpenei". Instructorul Constantin Olteanu îi laudă pe toți. La ora când am discutat despre Ansamblul Româncuța, aplaudat pe toate scenele din Dobrogea, instructorul Olteanu și-a amintit câteva nume, le transcriem convinși că ei vor vorbi și colegilor despre faptul că dansatorii din Cumpăna sunt cunoscuți și apreciați. Cei pe care instructorul și-i amintește sunt Alexandru Trifu, Marius Ababei, Rașid Geihan, Luana Badea, Alina Moroșanu. "Dacă ar fi să fac un tabel ar trebui, spune Constantin Olteanu, să-mi iasă 90 de copii".

Carmen Lungu

● Lumina

O altă capacitate pentru administrație

Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de primăria comunei Lumina printr-un management integrat este un proiect de care era nevoie. Putem scrie că el a venit la timp. Grupul țintă este alcătuit din salariații primăriei amintite. Un câștig vor avea și cetățenii câtă vreme serviciile publice se vor îmbunătăți. Spunem că proiectul a venit la timp pentru că el sprijină descentralizarea competențelor, adică va elimina birocrăția și va implementa noi reguli și reglementări și, subliniem, va îmbunătăți calitatea serviciilor, proiectul despre care scriem aici va consolida performanțele administrației publice locale în relațiile cu locuitorii comunei. Proiectul, se cuvine să precizăm, este cofinanțat din Fondul social european prin Programul

operațional – Dezvoltarea Capacității Administrative. El este corelat cu prioritățile strategiei actualizate a Guvernului privind accelerarea reformei în administrația publică, fapt ce va duce, cum spuneam, la creșterea calității serviciilor publice. În acest caz, iată alte detalii, proiectul va spori eficiența administrației și va reduce timpul de soluționare a corespondenței adresată primăriei. "Scopul proiectului, ne-a declarat Dumitru Chiru, primarul localității, este să oferim cetățenilor servicii de calitate, ne ajută să respectăm termenele stabilite, așa că vom fi în permanență prompti în rezolvarea solicitărilor venite de la cetățeni. Proiectul se întinde pe o perioadă de 12 luni. Am convingerea că prin implementarea acestui proiect vom realiza un sistem de management integrat mediu-sănătate și securitate ocupațională. Vom ține trei se-

sțiuni de instruire pentru persoanele din primărie privind managementul calității mediului. Ne gândim să facem o atentă campanie de informare publică și conștientizare, încă o dovadă că privim cu responsabilitate tot ceea ce întreprindem când e vorba de serviciile publice".

Trebuie să scriem că fiecare pas înainte este făcut la Lumina la îndemnul primarului Dumitru Chiru, omul pentru care speranța moare ultima. Hotărât să nu renunțe, chit că birocrăția unor instituții îl împiedică atunci când nu se așteaptă, primarul nu se lasă învins de mentalitatea unor funcționari care încă mai au obiceiurile celor care simt că în mâinile lor se află pâinea și cuțitul. Primarul caută soluții să rezolve și alte proiecte, unele începute. Cum e, spre exemplu, canalizarea.

Alexandra Ianina

● În curând: o nouă rubrică

Personalitățile comunității

S-a născut în 3 septembrie, 1948, în Mahmudia, județul Tulcea. La rubrica stare civilă scrie scurt și cuprinzător: căsătorită, văduvă, un copil: Radu Dumitru Roșoiu.

Profesia: biochimist. Titluri profesionale: cercetător științific principal, gradul I din 1990; profesor universitar din 1996; conducător de doctorate: specializarea Biologie-chimie din 1999. Doctor în chimie/biochimie din 1984; membru corespondent al Academiei Agricole și silvice; membru titular al Academiei oamenilor de știință din România din 1998 (reconfirmare

în 2007); membru titular al Departamentului Directorial de Cercetare Internațională al Institutului American. Zece premii și distincții.

A absolvit, să nu uităm, Liceul teoretic din Tulcea, iar în 1972 – Universitatea C.I.Parhon din București, Facultatea de chimie, secția biochimie. Doctorat la Institutul Central de Biologie București al Academiei Române (1984). Teza de doctorat: Izolarea și caracterizarea unor produși biologici activi din organisme marine cu utilizări în industria farmaceutică”. O pagină din C.V. vizează activitatea profesională. În prezent – profe-

sor universitar la Facultatea de medicină OVIDIUS Constanța, șef disciplina biochimie, conducător de doctorate, titular de curs postuniversitar, membru în Consiliul profesoral, responsabil cu asigurarea calității pe facultate. Alte informații și detalii se întind pe 37 de pagini. E vorba de prof. univ. dr. Natalia Roșoiu, cercetător științific principal gradul I, conducător de doctorate în specializarea biologie/biochimie, membru titular al Academiei oamenilor de știință din România.

În curând com publica un interviu cu domnia sa la rubrica “Per-

sonalitățile comunității”, distinsa doamnă Natalia Roșoiu va fi prima invitată a acestei rubrici.

I.T.Antim

În exclusivitate

Adevărul trebuie așezat

E o mică deosebire între vremurile de odinioară și cele de acum, folclorul de acum se fredonează și e mai colorat ca oricând. Dar asta e o altă poveste. Să nu migrăm către un alt subiect, ci să rămânem la poetul Ion Gheorghe. La 75 de ani, pe care nu-i arată, Ion Gheorghe a povestit de o invitație pe care Ceaușescu i-a făcut-o, iar poetul și-a amintit acum că pe biroul șefului statului a văzut o scrumieră de aur. “Am văzut-o eu!”, a exclamat.

Eu vin dintr-un sat fără șosea, un sat sărac pentru că nu avea șosea atunci. Alții se duceau la Ceaușescu să ceară vile și mașini. Eu m-am dus să cer o șosea. Așa a apărut șoseaua de la Mihăilești la Florica (...) Eu am debutat în felul următor: am luat un premiu la “Tânărul scriitor”. Poemul pentru care am fost premiat a fost trimis de Gheorghe Ceaușu (...) Eu cred că adevărul trebuie așezat pe această perioadă. Acum e o politică ticăloasă. În anul când am debutat eu, am văzut pentru prima oară un scriitor: Haralamb Zincă. Avea în mână o carte despre primăvară (...)

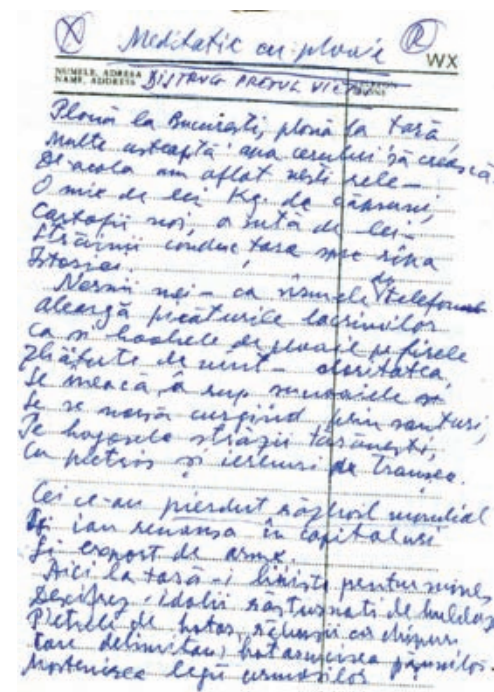
Mai departe poetul a povestit, pe scurt, ce s-a întâmplat cu N.Labiș. “Securitatea l-a executat printr-o curvă în fața Spitalului Colțea”(…) Eu am scris două pagini în Alma-

nahul literar al revistei Luceafărul... Scriam că el, Ceaușescu, este stegarul luptei cu inerția (...) Am cunoscut băieții trimiși în misiune. N-au făcut măcar un poem de valoare. Am vrut să mă duc cu ei din orgoliu (...) Acum, la 75 de ani pot să spun: dacă nu ai două perechi de ochelari nu ești intelectual. La 75 de ani nu mai poți să te dezici de nimic (...) Eu l-am auzit pe Ceaușescu spunând: în ceea ce îi privește pe scriitori, să nu se mai întâmple ce s-a întâmplat cu Labiș. După munca mea trebuia să vorbesc acum din Aula Bibliotecii de la Stockholm. Alex Ștefănescu scrie în istoria aia că eu sunt un monument uitat, ocolit, așa, un monument nevizitat, acesta e cuvântul (...) Mi-am băgat talpa țaranului în ochii oligarhiei. Eu sunt și rămân naționalist comunist”. Apoi a recitat o poezie și a simțit să sublinieze că a scris cândva “Popii sunt mai mulți decât inginerii și medicii”.

*
* *

Menționez că revista EX Ponto, coordonată de profesorul Ioan Popișteanu, i-a oferit poetului Ion Gheorghe, la împlinirea vârstei de 75 de ani, în semn de prețuire, pentru creația sa literară, o Diplomă de excelență.

Pagină realizată de
Iulian Talianu

CRONICA
METROPOLITANA

Redacția

Redactor șef:
ADRIAN CRĂCIUN

Redactori:
Luiza Țigmeanu,
Alina Grigore,
Cristina Chebuță,
Luiza Popa,
Irina Tudorache.

SENIORI EDITORI:
ANI MERLĂ
IULIAN TALIANU

ISSN 2066 - 9054